

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyň: **1) E. V., 2) nezl. V. V.**, zastoupena matkou E. V. jako zákonnou zástupkyní, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou dne 17. 9. 2003 u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhaly zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2003, č. j. OAM-1729/VL-14-SE01-2000, jímž bylo rozhodnuto tak, že azyl se oběma žalobkyním neuděluje podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na žalobkyně nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Napadeným rozsudkem ze dne 2. 3. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 32, Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl též, že účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení, a to proto, že žalobkyně nebyly ve sporu úspěšné a úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

Proti tomuto rozsudku podala první žalobkyně, i v zastoupení své nezletilé dcery, včas kasační stížnost, dovolávajíc se důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Navrhovala, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádala o ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů, osvobození od soudních poplatků (pro nedostatek finančních prostředků), a o ustanovení tlumočnicka jazyka ruského. Dále též žádala, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Usnesením ze dne 18. 5. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 41, uložil Městský soud v Praze žalobkyni (dále jen „stěžovatelce“) E. V., aby do jednoho měsíce od doručení usnesení písemně odstranila nedostatky kasační stížnosti tím, aby si zvolila advokáta pro řízení o ní, nebo doložila, že má vysokoškolské vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžádáno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), a aby event. předložila plnou moc advokátovi udělenou. Stěžovatelka byla poučena, že nebude-li přes tuto výzvu podání ve stanovené lhůtě opraveno nebo doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne. Z obsahu spisu vyplývá, že uvedené usnesení bylo stěžovatelce doručováno na jí uvedenou adresu, t. j. P. 4, P. V. 30/707, avšak vzhledem k tomu, že poštovní doručovatelka stěžovatelku v místě bydliště nezastihla, byla písemnost téhož dne, t. j. 20. 5. 2004, uložena na poště a stěžovatelka byla o tom vyrozuměna písemným oznámením s poučením, že si zásilku určenou do vlastních rukou musí vyzvednout na poště co nejdříve, přičemž tato může být považována odesílatelem za doručenou uplynutím lhůty stanovené příslušným zákonem i v případě, že si poštovní zásilku nevyzvedne nebo odmítne její převzetí. Druhá výzva k vyzvednutí zásilky byla poštou učiněna dne 30. 5. 2004, avšak stěžovatelka si ani poté písemnost na poště nevyzvedla, a ta byla vrácena soudu dne 8. 6. 2004.

Městský soud v Praze poté přípisem ze dne 18. 11. 2004 vyzval žalobkyni, aby ve lhůtě 15ti dnů od doručení výzvy zaslala podepsanému soudu vyplněný (soudem současně zaslaný) formulář – „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“; neučiní-li tak, bude mít soud za to, že neosvědčila předpoklady pro ustanovení zástupce z řad advokátů. Podle obsahu spisu si stěžovatelka opět zásilku, která výzvu spolu s uvedeným formulářem obsahovala, na poště nevyžádala, když předtím nebyla zastižena v místě doručování, a kdy opět byla poštou, stejně jako v předchozím případě, o možných následcích nevyzvednutí si zásilky poučena.

Usnesením ze dne 15. 12. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 50, Městský soud v Praze zamítl návrh na ustanovení zástupce žalobkyním E. a V. V. pro řízení o kasační stížnosti. Poukázal na ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s., podle něhož může předseda senátu žalobci, u něhož jsou splněny předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit zástupce, jímž může být i advokát. Zdůraznil, že jednou z podmínek pro ustanovení zástupce je splnění předpokladu pro osvobození od soudních poplatků, což stěžovatelka E. V. neosvědčila, ani věrohodným způsobem jinak neprokázala.

Uvedené usnesení se pokusil Městský soud v Praze zaslat stěžovatelce na původně uvedenou adresu Praha 4, Pod Vilami 30/707, avšak poštou byla tato zásilka vrácena soudu zpět se záznamem, že na uvedené adrese je adresátka neznámá. Městský soud v Praze poté požádal Českou poštu – poštovní úřad Praha 06, PSČ 110 06, o vysvětlení rozporu v doručování písemností stěžovatelce na jí uvedenou adresu, přičemž z odpovědi Č. p., s. p., obvod Praha – střed, ze dne 1. 2. 2005 vyplývá, že ještě dne 25. 11. 2004, byla jmenované doručována doporučená zásilka na výše uvedenou adresu, označenou na domovní schránce. Bytové dveře ani zvonek označeny nebyly. Listovní doručovatelka proto doporučenou zásilku adresátce oznámila v domovní schránce a uložila ji na poště. V následujícím období - po doručování výše uvedené zásilky – byla v domě na uvedené adrese P.V. 30/707, P. 4, prováděna rekonstrukce přízemí a suterénu. V rámci rekonstrukce byly vyměněny též domovní schránky, avšak žádná z nových domovních schránek nebyla a dosud není označena jménem E. V. Dne 21. 12. 2004 proto zásilka došla pro jmenovanou, která neměla označenou domovní schránku, zvonek, ani bytové dveře, byla vrácena zpět odesílateli se záznamem, že

adresát je na uvedené adrese neznámý; stejným způsobem bylo pak postupováno i při doručování další zásilky.

Z přípisu Policie ČR – ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie – evidenčního odboru v Praze 3, ze dne 24. 1. 2005, vyžádaného Městským soudem v Praze, vyplývá, že poslední adresa pobytu stěžovatelek je P. 4, L. 635/135. Proto uvedený soud zaslal usnesení ze dne 15. 12. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 50, stěžovatelce E. V. na tuto adresu, avšak podle záznamu pošty nebyla v době doručování zastížena a na poště si uloženou písemnost v odběrné době nevyžádala.

Z uvedeného nutno dovodit, že jak usnesení – výzva Městského soudu v Praze o zvolení si advokáta a předložení plné moci tomuto advokátovi udělené, ze dne 18. 5. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 41, tak i usnesení, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelek na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, č. j. 11 Az 197/2003 – 50, ze dne 15. 12. 2004 se staly pravomocnými.

Městský soud v Praze poté spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti, přičemž v předkládací zprávě poukázal na skutečnost, že vzdor snaze soudu se vadu spočívající v nedostatku povinného právního zastoupení stěžovatelek nepodařilo odstranit a stěžovatelky nejsou v řízení o kasační stížnosti zastoupeny advokátem.

Žalovaný písemně sdělil, že k podané kasační stížnosti se vzhledem k jejímu obsahu nebude vyjadřovat. K návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se nepřipojil.

Podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí tehdy, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny podmínky řízení, a tento nedostatek je neodstranitelný, nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

Stěžovatelka E. V., která v řízení vystupuje i jménem své nezletilé dcery stěžovatelky V. V., v řízení o kasační stížnosti vystupuje jako fyzická osoba, která však podle obsahu spisu nemá právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Z toho je nutno dovodit, že musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem, jak jí o tom ostatně řádně poučil již Městský soud v Praze v usnesení ze dne 18. 5. 2004. Stěžovatelka požádala uvedený soud o ustanovení advokáta, avšak usnesením ze dne 15. 12. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 50, které je v souladu s ustanovením § 42 odst. 5 s. ř. s. v návaznosti na ustanovení § 46 odst. 4 o. s. ř. (v platném znění), nutno pokládat za pravomocné, byla její žádost zamítnuta pro nedoložení potřebných údajů pro takové rozhodnutí. Na výzvu soudu (usnesení ze dne 18. 5. 2004, č. j. 11 Az 197/2003 – 41), kterou je nutno pokládat za doručenou dnem 31. 5. 2004, v níž byla stěžovatelka poučena o nutnosti zastoupení advokátem a možných následcích nevyhovění této výzvě, ve lhůtě soudem stanovené rovněž nereagovala. K tomu pro vysvětlení k otázce doručování nutno uvést, že podle uvedených ustanovení soudního řádu správního a občanského soudního řádu platí, že uloženou písemnost, určenou do vlastních rukou adresáta, si má adresát vyzvednout do 10ti dnů od uložení, a nevyzvedne-li si ji v této lhůtě, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o tom nedozvěděl. Od naposledy uvedeného data je pak třeba

počítat dvoutýdenní lhůtu k podání případné kasační stížnosti, jak o ní byla stěžovatelka Městským soudem v Praze řádně poučena v usnesení ze dne 15. 12. 2004. Kasační stížnost však proti uvedenému usnesení, jímž byl zamítnut její návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, nepodala.

Za této situace nutno uzavřít, že stěžovatelka (stěžovatelky) neodstranila nedostatek povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti, neboť nedoložila plnou moc osvědčující, že je takto zastoupena, přičemž soudem byla výslovně upozorněna na nutný důsledek takového postupu.

Nejvyšší správní soud pro uvedený nedostatek podmínky řízení, který brání v pokračování řízení o kasační stížnosti, proto kasační stížnost odmítl, aniž by se mohl zabývat její věcnou důvodností (§ 105 odst. 2, § 46 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelky v kasační stížnosti požádaly o přiznání jejího odkladného účinku. Za situace, kdy byla kasační stížnost odmítnuta se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již zabývat nemohl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo Nejvyšším správním soudem za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ta byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu